

PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON OG EIERSKAPSKONTROLL 2020 – 2023

Kontrollutvalget Lillehammer kommune

Forvaltningsrevisjon blir satt i gang for å redusere risiko for avvik, peke på utfordringer og eventuelt gi forslag til forbedringer på utvalgte områder.

Vedtatt av kontrollutvalget 7.9.2020

Vedtatt av kommunestyret 29.10.2020

Kontrollutvalgssekretariatet Innlandet

INNHALDSFORTEGNELSE

1	Innledning.....	2
2	Bakgrunn og formål.....	2
2.1	Kontrollutvalgets virksomhetsplan/årsplan	3
2.2	Tidsperspektiv	3
3	Rapportering og oppfølging av undersøkelser	4
4	Prosess for valg av tema	4
5	Utbruddet av covid-19 – koronapandemien	4
6	Kontrollutvalgets prioriteringer.....	5
7	Oppsummering: Tema i plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll	5
8	Foreløpige kommentarer til de aktuelle temaene i planen	8

1 INNLEDNING

Dette dokumentet viser resultatet av den prosessen som har vært i kontrollutvalget for å finne fram til aktuelle tema for en plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll for inneværende valgperiode i Lillehammer kommune.

Kontrollutvalget behandlet en overordnet risiko- og vesentlighetsanalyse av Lillehammer kommunes virksomhet på sitt møte 22.6.2020. Der ble mange tema trukket fram og kontrollutvalget oppfattet de fleste som aktuelle å forfølge nærmere i inneværende periode. Kontrollutvalgets leder og sekretariatet har sett nærmere på temaene og har kommet fram til følgende forslag til plan som behandles av kontrollutvalget på møtet den 7.9.2020. Dette dokumentet inneholder derfor flere temaer enn det som er mulig å få gjennomført som forvaltningsrevisjon innenfor ordinær budsjettamme i en fireårsperiode. På møtet den 7.9.2020 kan kontrollutvalget foreta ytterligere prioriteringer og/eller endringer. Det samme kan skje når planen skal behandles i kommunestyret senere. Kontrollutvalget ønsker imidlertid å ha muligheten til å velge blant flere tema ettersom det erfaringsmessig kan skje at nærmere undersøkelse av et tema ender opp med at det ikke bestilles en forvaltningsrevisjon i neste omgang.

2 BAKGRUNN OG FORMÅL

I kommunelovens § 23-2 heter det at kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltning foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak, og at det blir gjennomført forvaltningsrevisjon av kommunens virksomhet.

Kommuneloven sier videre i § 23-3 følgende om forvaltningsrevisjon:

Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak.

Kontrollutvalget skal minst en gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan som viser på hvilke områder det skal gjennomføres forvaltningsrevisjoner. Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet og virksomheten i kommunes eller fylkeskommunens selskaper. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon.

Planen skal vedtas av kommunestyret eller fylkestinget selv. Kommunestyret og fylkestinget kan delegerer til kontrollutvalget å gjøre endringer i planen.

Som det fremgår av bestemmelsen, skal risiko- og vesentlighetsvurderingen også omfatte virksomheten i kommunens selskaper.

Forvaltningsrevisjon er et viktig verktøy for å føre kontroll med kommuners og fylkeskommuners forvaltning og de resultater som oppnås. Ifølge kommuneloven innebærer forvaltningsrevisjon å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak. Herunder kan utvalget se på om

1. forvaltningen bruker ressurser til å løse oppgaver som samsvarer med kommunestyrets vedtak og forutsetninger,

2. forvaltningens ressursbruk og virkemidler er effektive i forhold til målene som er satt på området,
3. regelverket etterleves,
4. forvaltningens styringsverktøy og virkemidler er hensiktsmessige,
5. beslutningsgrunnlaget for administrasjonene til de politiske organer samsvarer med offentlige utredningskrav,
6. resultatene i tjenesteproduksjonen er i tråd med kommunestyrets forutsetninger og/eller om resultatene for virksomheten er nådd.

Forvaltningsrevisjon blir satt i gang for å redusere risiko for avvik, peke på utfordringer og eventuelt gi forslag til forbedringer på utvalgte områder.

Kontrollutvalget har valgt å slå sammen plan for forvaltningsrevisjon og plan for eierskapskontroll. Eierskapskontroll er definert i kommuneloven § 23-4:

«Eierskapskontroll innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring.

Kontrollutvalget skal minst en gang i løpet av valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan for hvilke eierskapskontroller som skal gjennomføres. Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens og fylkeskommunens eierskap. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for eierskapskontroll.

Planen skal vedtas av kommunestyret og fylkestinget selv. Kommunestyret og fylkestinget kan delegerer til kontrollutvalget å gjøre endringer i planen.»

Identifisering og utvelgelse av forvaltningsrevisjonsprosjekter og eierskapskontroller ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger er viktig - slik at ressursene settes inn på de riktige områdene, og kommunen får prosjekter som har god nytteverdi. På den måten kan forvaltningsrevisjon gi effekter i form av organisasjonsmessig læring og utvikling i kommunen.

2.1 KONTROLLUTVALGETS VIRKSOMHETSPLAN/ÅRSPLAN

Kontrollutvalget utarbeider årlig en årsplan for sitt arbeid. Planen oversendes kommunestyret og refereres der årlig. Årsplanen omtaler kontrollutvalgets oppgaver med forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll er en tiltaksplan i forhold til kontrollutvalgets 4-årsplan. Kontrollutvalget ønsker å medvirke til fornuftig ressursbruk og god forvaltning i kommunen, og ser på forvaltningsrevisjon som et virkemiddel til å oppnå dette. Kommunestyret har det øverste ansvaret for at det gjennomføres forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll, og kan gi instruksjoner om hvilke prosjekter som skal iverksettes.

Kontrollutvalgets aktivitet skal bidra til å skape tillit til kommunens virksomhet.

2.2 TIDSPERSPEKTIV

Kommunelovens minimumskrav er at planen for gjennomføring av forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll utarbeides minimum en gang i løpet av valgperioden. Kontrollutvalget legger fram en plan for perioden 2020-2023, men ønsker å vurdere behovet for en revidering etter to år ettersom det skjer mange og raske endringer i kommunene for tiden.

3 RAPPORTERING OG OPPFØLGING AV UNDERSØKELSER

Kommuneloven § 23-5 pålegger kontrollutvalget å rapportere resultatet av sitt arbeid til kommunestyret. I saker som skal oversendes til kommunestyret, skal kommunedirektøren gis anledning til å uttale seg før kontrollutvalget behandler saken. I forarbeidende til kommuneloven ble det presisert at denne uttalelsesretten knytter seg opp til saker som omhandler kontroll av kommunen.

Revisjonsforskriften slår fast at revisor skal rapportere fortløpende til kontrollutvalget om gjennomførte forvaltningsrevisjoner. Det er kommunestyret som fastsetter hvordan kontrollutvalgets rapporter skal følges opp. Kontrollutvalget skal påse at kommunestyrets vedtak i tilknytning til gjennomførte forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller følges opp. I tillegg skal det rapporteres om tidligere saker som etter utvalgets mening ikke er blitt fulgt opp på en tilfredsstillende måte. Dette gjøres vanligvis i kontrollutvalgets årsmelding. Øvrige undersøkelser og orienteringer gitt til utvalget som ikke videresendes kommunestyret løpende vil også bli omtalt i kontrollutvalgets årsrapport, som sendes kommunestyret til orientering.

4 PROSESS FOR VALG AV TEMA

Begrepet overordnet risiko- og vesentlighetsvurdering (ROV) indikerer at analysen/vurderingene tar utgangspunkt i kommunens virksomhet på et overordnet plan. Arbeidet med ROV i forkant av denne planen har vært en relativt omfattende prosess, der kildene først og fremst har vært plan- og styringsdokumenter i kommunen, generell kjennskap til kommunens arbeidsområder og innspill fra både kontrollutvalgets medlemmer og revisor. Alle politiske grupper og utvalg ble oppfordret til å komme med innspill via e-post vinteren 2020. Det er viktig å presisere at analysen er holdt på et overordnet nivå nettopp for å begrense den til signaler og indikasjoner som skal være tilstrekkelig til å fatte beslutning om hvilke temaer som bør inn i plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Senere i prosessen vil kontrollutvalget som oftest i forkant av et prosjekt bestille en foranalyse som nærmere kan beskrive status og gi forslag til formål og problemstillinger som skal kontrolleres.

Ved valg av tema har kontrollutvalget lagt vekt på:

- Risiko: En vurdering av sannsynligheten for at de ulike risikofaktorer eller avvik i forhold til forutsetninger og mål slår til.
- Vesentlighet: En samlet vurdering av konsekvensen eller alvorsgraden hvis risikoen inntreffer – f.eks. ved at det berører en stor del av innbyggerne eller at eventuell svikt har stor konsekvens for enkeltpersoner eller kommunens økonomi.
- Nytteverdi: Det legges til grunn at forvaltningsrevisjonen skal bidra til forbedringer og læring i administrasjonen.
- Politisk aktualitet og interesse.

Kontrollutvalget vil for øvrig jobbe kontinuerlig med å identifisere behovet for forvaltningsrevisjon på ulike områder innen forvaltningen. Dette gjøres i dialog mellom kontrollutvalg, administrasjon, revisor og andre.

5 UTBRUDDET AV COVID-19 – KORONAPANDEMIEN

COVID-19 utbruddet i Norge og tiltakene som er igangsatt for å hindre smittespredning har store konsekvenser for hele samfunnet, også for kommunen og de tjenester den skal tilby sine innbyggere.

I flere av de aktuelle temaene som kontrollutvalget har vurdert i prosessen med å lage denne planen vil pandemien påvirke både innholdet og framdriften i en nærmere undersøkelse. Avhengig av hvor lenge og i hvor stor grad pandemien påvirker tjenestene i kommunen vil det være behov for å gå nærmere inn på konsekvensene av virusutbruddet for det enkelte forvaltningsrevisjonsprosjektet når det skal utarbeides prosjektplaner for bestilte forvaltningsrevisjonsprosjekter. Virusutbruddet vil kunne påvirke den praktiske gjennomføringen av forvaltningsrevisjonsprosjekt i 2020 og deler av 2021.

6 KONTROLLUTVALGETS PRIORITERINGER

Omfanget av forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll er avhengig av identifisert behov og de ressurser som stilles til rådighet for oppgaven. Den gjennomførte overordnede risiko- og vesentlighetsvurderingen er ikke uttømmende og vil ikke kunne ta hensyn til alle forhold. Den må ses på som et verktøy til å foreta en prioritering av områder eller tema som vil kunne være aktuelle for nærmere undersøkelser.

De totale budsjettmidler til bruk for revisjon bevilges av kommunestyret. En del av disse midlene brukes til forvaltningsrevisjonsprosjekter og eierskapskontroll. Rammen for budsjettåret 2020 er i oppdragsavtalen med Innlandet Revisjon IKS satt til 870 timer, noe som tilsvarer i overkant av to ordinære forvaltningsrevisjoner i året. Denne rammen er lagt til grunn i denne planen.

I møtet i juni 2020 behandlet kontrollutvalget den overordnede risiko- og vesentlighetsvurderingen. De fleste av temaene som ble drøftet den gang er inntatt i denne planen. De tema som vurderes som mest aktuelle for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll er omtalt nærmere i tabellen i avsnitt 8. De øvrige temaene er i første omgang aktuelle for orientering i møter, virksomhetsbesøk eller mindre undersøkelser, kartlegginger eller foranalyser som bestilles fra revisjonen. Disse er kun kort omtalt.

Før forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll bestilles er det nødvendig med en foranalyse før endelig formål og problemstillinger bestemmes. Derfor må titler og beskrivelser i avsnitt 7 og 8 betraktes som foreløpige.

Når det gjelder eierskapskontroll eller forvaltningsrevisjon i selskaper konkluderte kontrollutvalget på sitt møte i juni å avvente den politiske behandlingen av kommunens av eierskapspolitikk. Utvalget forventer at det blir behandlet et nytt dokument om eierskapspolitikk og eierskapsmelding i løpet av inneværende år – og iallfall tidlig i denne valgperioden. Deretter kan utvalget vurdere så vel eierskapskontroll som eventuelle spesifikk forvaltningsrevisjon i selskaper.

7 OPPSUMMERING: TEMA I PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON OG EIERSKAPSKONTROLL

Temaene som er inntatt i denne planen ble bestemt av kontrollutvalget i forbindelse med behandlingen av overordnet risiko- og vesentlighetsvurderingen i møtet 22.6.2020 og er vurdert på nytt i møtet den 7.9.2020. Antallet temaer er høyere enn det som realistisk kan gjennomføres innenfor forventet budsjettamme. Dette gir kontrollutvalget nødvendig fleksibilitet ettersom det erfaringsmessig viser seg at noen tema ikke er aktuelle etter at bl.a. foranalyser og/eller orienteringer er gjennomført.

Med dette som bakgrunn vil kontrollutvalget anbefale at kommunestyret å slutte seg til utvalgets forslag til:

Aktuelle tema for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll i planperioden 2020-2023:

- Endringer i skolestruktur (forvaltningsrevisjon ble bestilt av forrige kontrollutvalget og rapport vil bli behandlet høsten 2020)
- Sikkerhet og beredskap – drikkevann (nåværende kontrollutvalg har allerede bestilt forvaltningsrevisjon)
- Selvkost – vann og avløp
- Rus og psykiatri (jf. gjennomført foranalyse)
- Kvalitet i sektor helse og velferd
- IKT sikkerhet/informasjonsikkerhet og etterlevelse av GDPR (personvern)
- Etterlevelse av innkjøpsreglementet. Tillegg vedtatt av kommunestyret i sak 94/20, punkt 5: Kontrollutvalget bes å vurdere oppfølging av krav til tariffesta lønn og arbeidsvilkår ved gjennomgang av innkjøpsreglementet.
- Interkommunale samarbeid
- Generell eierskapskontroll

Disse temaene er nærmere omtalt i avsnitt 8 nedenfor.

Øvrige tema – som kontrollutvalget i første omgang ønsker å følge opp via orientering i møtene, virksomhetsbesøk eller mindre undersøkelser, karlegginger eller foranalyser bestilt fra revisjonen:

- Kommunens håndtering av koronapandemien COVID-19
 - Kontrollutvalget vil holde seg oppdatert om situasjonen i kommunen – i første omgang via orienteringer. Stikkord: Håndtering av smittesituasjonen. Kostnader situasjonen påfører kommunen. Hvordan kan kommunen opprettholde et godt tjenestetilbud under nye og krevende økonomiske rammebetingelser? Utvalget vil ta hensyn til hvilke evalueringer som blir igangsatt sentralt. Temaet vil for øvrig kunne være en del av en eventuell undersøkelse om beredskap generelt.
 - Håndtering av beredskapslager/smittevernustyr. Hva har man lært av denne situasjonen slik at man står bedre rustet? Dette kan være en nyttig gjennomgang for kommunen.
- Budsjett- og økonomistyring
 - I alle styringsdokumenter påpekes det hvor viktig det er at det føres en stram og tett budsjett- og økonomistyring. Det er risiko for at det er svakheter i systemer og rutiner knyttet til styrings- og internkontroll systemer.
 - Kontrollutvalget ønsker å følge utviklingen; At kommunen holder seg til budsjettet og tilpasser seg handlingsreglene, har styring på likviditetssituasjonen og gode rutiner for regnskaps- og økonomistyring - herunder likviditetskontroll og rapportering.
- Investeringsprosjekter VA samt generelt om investeringsprosjekter
 - Dette er en annen vinkling av undersøkelse innenfor VA, men settes opp under øvrige tema ettersom utvalget allerede har flere tema på gang og planlagt innen sektoren. En orientering og/eller foranalyse kan avklare aktualitet/behov.
 - Formålet med en eventuell undersøkelse kan være om kommunens planlegging og gjennomføring av investeringsprosjekter (eller annet investeringsprosjekt) innenfor VA-området er tilfredsstillende, med følgende problemstillinger:
 - I hvilken grad gjennomføres investeringsprosjekter på VA-området innenfor tids- og kostnadsrammer i samsvar med planer og vedtak?

- Har kommunen etablerte rutiner som sikrer en god prosjektstyring av større investeringsprosjekter på VA-området i planleggings- og gjennomføringsfasen?
- Kommunens arbeid med og oppfølging av energi og klimaplan
 - Det er risiko for at målsettinger og tiltak i handlingsprogrammene ikke følges godt nok opp. En vellykket klimastrategi krever tilstrekkelig planlegging, gjennomføring og rapporteringsrutiner. Oppfølging av ulike typer klimamål trenger regelmessig overvåkning og rapportering av måloppnåelse. I hvilken grad er målsettinger, tiltak m.m. i handlingsprogrammer oppfylt og i hvilken grad følges programmene opp? Kommunen har store ambisjoner innen klimaområdet og det er risiko knyttet til oppfølging av satsinger.
- Mobbing og psykososialt skolemiljø – herunder miljørettet helsevern i skoler
 - Kvalitetsmeldingen for 2020 viser at det fortsatt er utfordringer innen dette temaet. Mobbing har stor konsekvens for den som blir utsatt og kan være vanskelig å oppdage. I etterkant kan det få store økonomiske konsekvenser for kommunen ved en erstatningssak.
 - Det er aktuelt at kontrollutvalget følger med på utviklingen og får en orientering eller bestiller en foranalyse. Der kan utvalget få en nærmere informasjon om tiltak som er iverksatt i kommunen – jf. siste kvalitetsmelding. Dessuten kan det være aktuelt samtidig å følge opp anbefalinger som framkom i revisjonsrapporten fra 2019.
 - Temaet miljørettet helsevern i skoler er bemerket av fylkesmannen i foreløpige kommunebilder; «*Kommunenes egenvurdering antyder at kommunen ikke gjennomfører systematiske tilsyn med miljørettet helsevern i skoler*». En undersøkelse kan bl.a. sette søkelys på helsesykepleierdekning.
- Sosiale tjenester
 - Følgende er merket med gult i fylkesmannens kommunebilder: «*Kommunen har en høy andel langtidsmottakere av sosiale tjenester (40,5 prosent, Innlandet 36,8 prosent), og en relativt høy andel sosialhjelpsmottakere mellom 18-24 år (21,8 prosent, Innlandet 19,9 prosent). Kommunen benytter ikke elektronisk søknadsskjema for økonomisk sosialhjelp, noe som er ansett som et godt virkemiddel for tilgjengelige tjenester. Kommunen har forholdsvis lang stønadslengde blant de unge (18-24 år) sosialhjelpsmottakerne (4,9 mnd.)*».
 - Følgende tema er merket med rødt i fylkesmannens kommunebilder: «*Kommunen bør gjennomgå sin tilgjengelighet til kvalifiseringsprogram og arbeidsrettede tiltak til personer i målgruppen for kvalifiseringsprogram og vilkår om aktivitet jf. Stl §§ 29 og 20a.*»
- Meldinger til barnevernet
 - Følgende står bemerket med gult i fylkesmannens kommunebilder: «*Kommunen hadde noen fristbrudd på vurdering av meldinger i 2019. Kommunen følger ikke opp alle tilsynsbesøk eller oppfølgingsbesøk i fosterhjem. Kommunen har ikke sikret at alle barn med tiltak har tiltaksplan.*» Det anses som aktuelt at kontrollutvalget følger opp kommunens praksis på tilsynsbesøk i fosterhjem.
- Digitalisering og innovasjon
 - Temaet vil være vesentlig i årene framover – så vel knyttet til utviklingen av kommunen generelt og innenfor enkelte tjenesteområder. Det kan stilles spørsmål ved hvordan kommunen arbeider for å oppnå forventningene til dette temaet – bl.a. knyttet til det å tiltrekke seg kreative innbyggere og nye næringsdrivere, noe som krever moderne løsninger og tankegang. Videre kan det stilles spørsmål knyttet til

innføringen av ny velferds-/helseteknologi, noe som bl.a. kan være med på å bidra til at flere kan bo hjemme lenger.

- Det planlegges en orientering i møtet i oktober om helseteknologi og digitalisering generelt.
- Tilsyn og ulovlighetskontroll i byggesaksbehandlingen
 - Kommunen har plikt til å føre tilsyn med at tiltaket gjennomføres i samsvar med gitte tillatelser og bestemmelser og at ansvarlig foretak er kvalifisert (Pbl § 25-1). Dette temaet var ikke en del av forvaltningsrevisjonen om byggesaksbehandling i 2017.

8 FORELØPIGE KOMMENTARER TIL DE AKTUELLE TEMAENE I PLANEN

Under følger en tabellarisk framstilling av kontrollutvalgets forslag til tema – med kommentarer og eventuelt mulige vinklinger på forvaltningsrevisjon eller eierskapskontroll. Det presiseres at kontrollutvalget alltid først vil bestille en foranalyse fra revisjonen, kanskje i kombinasjon med en orientering om temaet fra administrasjonen. Først da vil endelig vinkling av temaet bli avgjort. En foranalyse vil gå grundigere inn i temaet og se mer på kommunens forvaltning innen området, vurdere aktualitet og foreslå problemstillinger. En foranalyse vil også avdekke om det er tilstrekkelig risiko og/eller nytteverdi til stede til at revisjonen anbefaler eller kontrollutvalget ønsker å gå videre med en forvaltningsrevisjon.

Tema	Kommentarer Mulige vinklinger – aktuelle problemstillinger
Forvaltningsrevisjon:	
Effekt av endringer i skolestruktur	Forvaltningsrevisjon ble bestilt av det forrige kontrollutvalget og rapport behandles september 2020. Formålet med forvaltningsrevisjonen er å kartlegge og vurdere konsekvenser av skolestrukturendringene knyttet til økonomi og læringskvalitet/-miljø. I foranalysen ble det antydnet to problemstillinger som skulle undersøkes: <ul style="list-style-type: none"> • Hvilke konsekvenser har skolestrukturendringene hatt for driftsøkonomien og er virkningene i tråd med beregninger og signaler gitt i kommunestyresakene? • Har Lillehammer kommune gjennomført tiltak ved berørte skoler som har sikret et godt læringsmiljø i forbindelse med strukturendringene?
Sikkerhet og beredskap – drikkevann.	Forvaltningsrevisjon ble bestilt 25.5.2020 og gjennomføres høsten 2020. Formål: Vurdere om VA-avdelingen har gode rutiner for å sikre levering av nok og trygt drikkevann under krig, kriser og katastrofer i fredstid, samt andre uønskede hendelser. I bestillingen er det beskrevet følgende problemstillinger: <ol style="list-style-type: none"> a) Har VA-avdelingen oppdaterte ROS-analyser for alle deler av vannforsyningssystemet? b) I hvilken grad er det gjennomført tiltak for å forebygge uønskede hendelser? <ol style="list-style-type: none"> I. fysisk sikring av anlegg II. sikring av styringssystem, dataangrep III. etablert mulighet for nødvann c) Er det utarbeidet beredskapsplaner basert på ROS-analyser, er disse oppdatert, godt forankret, øvd på, og har en klar ansvarsfordeling? d) I hvilken grad er det etablert samarbeid med andre sektorer og institusjoner som er avhengig av sikker levering av drikkevann?
Selvkost – vann og avløp	Kontrollutvalget behandlet en foranalyse på møtet 25.5.2020, men utsatte videre oppfølging av temaet til senere i perioden fordi budsjettet setter begrensninger i år, dessuten avventer man at kommunen har tatt i bruk beregningsverktøyet Momentum fullt ut og til ny selvkostforskrift gjelder som lovgrunnlag.

	<p>Revisjonen forslø i foranalysen et par alternative vinklinger i en senere undersøkelse:</p> <p>Alternativ 1. Formål: Å undersøke Lillehammer kommunes praktisering av selvkostregelverket på vann- og avløpsområdet.</p> <p>a) Er beregninger av selvkost i samsvar med regelverket? b) Er kommunens bruk av og avsetning til selvkostfond i samsvar med regelverket?</p> <p>Alternativ 2. Formål: Undersøke om gebyrnivået følger en planlagt utvikling.</p> <p>a) Bygger gebyrnivå og bruk av fond på underliggende planer for kostnadsnivå og investeringer? b) Er de årlige gebyrvedtakene basert på et riktig grunnlag? c) Er planlagt fondsutvikling og utvikling av gebyrnivå fulgt?</p>
Kvalitet i sektor helse og velferd.	<p>Kontrollutvalget ønsker ikke å konkretisere temaet ytterligere foreløpig. Dette temaet kan også knyttes til risiko nevnt under rus/psykiatri. Sektoren har lenge hatt utfordringer og det arbeides løpende med evalueringer og endringer. Dette er det viktig at kontrollutvalget blir orientert om. Utvalget ønsker å følge opp kommunalsjefens informasjon om at tildelingskontorets oppgaver vil bli evaluert og ønsker å ha brukerperspektivet i fokus ved vinkling av tema. Fra fylkesmannens kommunebilder vises det til at kommunen ligger under landsgjennomsnittet for årsverk med helseutdanning i omsorgstjenesten.</p>
Rus og psykiatri	<p>Jf. nye oppgaver samhandlingsreformen. Det er risiko knyttet til om kommunen har tilstrekkelig kapasitet og kompetanse. Kontrollutvalget behandlet en foranalyse i januar 2020, men utsatte videre oppfølging av temaet. I foranalysen var det foreslått følgende vinklinger og problemstillinger i en eventuell forvaltningsrevisjon:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Planer for psykisk helse og rus <ul style="list-style-type: none"> - Hvordan er planene fulgt opp/gjennomført i praksis? - Fungerer planene som styringsverktøy for kommunen? - Hvordan registreres/vurderes måloppnåelse og effekter? • Samhandling, koordinering og internkontroll: <ul style="list-style-type: none"> - Har kommunen tilstrekkelig oversikt over området og brukernes situasjon/behov? - Er samhandlingen og koordineringen tilfredsstillende? • Når kommunens tjenester ut til dem som har behov for dem? <ul style="list-style-type: none"> - Blir de som har behov for tjenester fanget opp av kommunens tjenesteapparat? - Blir personer fulgt opp på en god måte? - Blir brukerne tatt med på råd når det gjelder utformingen av tilbudet?
IKT sikkerhet/ Informasjonssikkerhet/ etterlevelse av GDPR (personvern)	<p>Det er lagret en rekke sensitive opplysninger om innbyggere, elever, brukere og ansatte i kommunen. Disse er både av personlig og helsemessig art. En del informasjon om kommunens drift kan og være av sensitiv art. Tilpasningen til personvernreglementet er et omfattende arbeid som tar tid; kultur og struktur. Det er en risiko for at personvernlovgivningen ikke etterleveres. Videre er det en risiko for at sikring av personvernet ikke er tilstrekkelig integrert i alle systemer – jf. vinkling nevnt under innkjøp.</p> <p>En nærmere undersøkelse av IKT-sikkerhet kan se på tiltak for å sikre etterlevelse av lover/regler, ansvar- og oppgavefordeling, og ansattes kjennskap til rutiner.</p> <p>Kommunens tilpasning til GDPR bør ha spesielt fokus i en forvaltningsrevisjon – helst som en egen forvaltningsrevisjon. De samme spørsmål som utvalget stilte i orienteringen som ble gitt i utvalgets møte den 30.4.2019 bør følges opp i en forvaltningsrevisjon; Det er særlig risiko knyttet til om kulturen og strukturen i kommunen er tilstrekkelig tilpasset det nye regelverket.</p>
Etterlevelse av innkjøpsreglementet	<p>Kommunestyret vedtok innkjøpsreglement i sak 56/19 den 20.6.2019. I samme møte ble det vedtatt utfyllende krav til anskaffelser.</p>

	<p>Det er risiko for at mangel på kunnskap om regelverket og avtaleforhold kan gjøre at dette ikke følges tilstrekkelig i hele organisasjonen. Regelverket for offentlige anskaffelser er dessuten komplisert og krever høy kompetanse. Det er risiko for regelverksbrudd.</p> <p>Kontrollutvalget bør dessuten ha fokus på at innkjøp bør ses nærmere på ettersom dette er et område med risiko for misligheter og misbruk av avtaler i anskaffelser.</p> <p>Innkjøp er et tema som kontrollutvalget bør vurdere innenfor hver 4-årsperiode og det kan være aktuelt å se på om innkjøp av varer og tjenester gjennomføres i samsvar med reglementet.</p> <p>Minimumskravene for å hindre korrupsjon er god styring, tilstrekkelig intern kontroll og et kontinuerlig arbeid med etikk knyttet til offentlige anskaffelser. Konsekvensen av mislighet og misbruk av avtaler kan være tap av omdømme.</p> <p>Ofte blir det i revisjon av innkjøpsområdet sett nærmere på om organisasjonen er lojale til rammeavtaler. Det kan i denne forbindelsen være aktuelt å se nærmere på om kommunen utfører interne kontroller for å se om innkjøpsreglementet og delegering av innkjøpsfullmakt blir fulgt. Det kan imidlertid være like aktuelt å se på andre sider ved innkjøpsområdet – jf. utfyllende krav til anskaffelser.</p> <p>Et par aktuelle vinklinger trekkes fram:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Anskaffelsesprosessen IKT-systemer -sikkerhetskrav. Har kommunen stilt gode og relevante sikkerhetskrav i anskaffelser på IKT-området? Har de aktuelle virksomhetene vurdert behovet for sikkerhet i systemet som skal anskaffes? Har krav til sikkerhet blitt fulgt opp overfor leverandøren fram til systemet er implementert? • Klimaprofil i anskaffelsene. • Ivaretagelse av små bedrifter i anskaffelsesprosessen; Det er risiko for at små bedrifter ikke ivaretas når en stor kommune – gjerne i samarbeid med flere kommuner - skal effektivisere og samle rammeavtaler. <p>I tillegg vedtok kommunestyret følgende i sak 94/20, punkt 5: Kontrollutvalget bes å vurdere oppfølging av krav til tariffesta lønn og arbeidsvilkår ved gjennomgang av innkjøpsreglementet.</p>
Interkommunale samarbeid	<p>Undersøkelser kan enten gjøres direkte rettet mot ett eller flere samarbeid og/eller som en undersøkelse rettet mot ett eller flere tjenesteområder som berøres av samarbeidene.</p> <p>Utviklingen i enkelte samarbeid kan være under endring ettersom enkelte kommuner vurderer å trekke seg – noe som bør tas hensyn til før nye vurderinger gjøres. I en forvaltningsrevisjon vil det være aktuelt å undersøke nærmere om kommunen oppnår det forventede formålet med samarbeidet. Det er i første omgang mest aktuelt å vurdere en nærmere undersøkelse av de samarbeid som ligger innunder Helseregion Sør-Gudbrandsdal. I tillegg kommer samarbeidet «Lillehammer-region Vekst». Det foreslås at aktuelle temaer drøftes sammen med kontrollutvalgene i Gausdal og Øyer i løpet av 2020.</p>
Eierskapskontroll	
Generell eierskapskontroll	<p>Dette vil være en generell kontroll av at eierskapet utøves i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring. Temaet vil bli vurdert gjennomført etter at kommunen har behandlet nytt dokument for eierpolitikk.</p> <p>I en ny eierskapskontroll kan påpekte svakheter i forrige eierskapskontroll fra 2017 følges opp. I undersøkelsen i 2017 ble det tatt utgangspunkt i følgende problemstillinger:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Har kommunen etablert tydelige føringer for eierskapene sine? 2. Fører kommunen kontroll med sine eierinteresser? <p>Disse kan vurderes gjentatt i en ny undersøkelse.</p>

	Kontrollutvalget kan etter denne undersøkelsen ta nærmere stilling til behovet for eierskapskontroll og/eller forvaltningsrevisjon rettet mot en eller flere spesifikke selskaper som har spesiell stor betydning for kommunen.
--	---